



Ontmoeten op de Veluwe



Editie 2020-03

Raak mij niet aan...



'Houd me niet vast', zei Jezus. (Joh. 20,17)

In de Statenvertaling staat: "Raak mij niet aan." Het zijn woorden die een nieuwe lading hebben in deze tijd waarin het coronavirus onze wereld in zijn greep heeft. Je blijft op afstand om de ander niet te besmetten. Maar het gaat tegen je gevoel in. Je zou haar zo graag even een schouderklopje geven, even zijn hand willen vasthouden.

Gaat het over deze afstand in dit bijbelgedeelte waarin we Maria uit Magdala ontmoeten? Wenend dwaalt ze door de tuin, op zoek naar haar geliefde Jezus. Is haar zelfs een kort moment van afscheid van haar Heer niet gegund?! Ik moet denken aan mensen die in deze dagen afscheid moeten nemen van een geliefde. Het kan alleen maar onder strikte voorwaarden. Je vraagt jezelf af: hoe kunnen we elkaar nabij zijn met een voorgeschreven anderhalve meter afstand?!

'Jezus zei tegen haar: Maria!' (Joh 20,16)

Afstand, we voelen het aan den lijve en het beklemt ons. Aan Jezus' woorden 'Houd mij niet vast' gaat echter iets vooraf. Jezus noemt de zoekende vrouw in de tuin bij haar naam: "Maria". Persoonlijk vind ik het een van de meest ontroerende teksten in de Bijbel. Jezus kent haar. En ik mag mezelf ook aangesproken weten: Hij kent mij bij mijn naam. Hij weet wie ik ben, met al mijn mooie en mijn schaduwkanten, mijn vertrouwen en mijn wanhoop, mijn pijn en vreugde. Hij kent mij, zoals de profeet Jesaja het uitroept: "...ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij!" (Jes 43,1) Tegelijk klinkt er een correctie: "Houd mij niet vast." Claim mij niet, houd mij niet voor jezelf alleen. Want ik ken ook die ander bij zijn, bij haar naam. Houd mij niet vast, want ik ga "naar mijn Vader die ook jullie Vader is." (Joh 20,17)

Het zijn woorden die mij helpen in deze moeilijke tijd waarin we leven. Het Paasevangelie verkondigt ons: de *Levende* en niet de dood heeft het laatste woord. Jezus, de Levende Heer, noemt ons bij onze naam en staat voor ons in bij zijn hemelse Vader, die wij Onze Vader mogen noemen. En... Hij roept ons op hem niet voor onszelf te houden. In navolging van Maria, de eerste apostel (gezondene) in het evangelie van Johannes. Ze houdt Jezus niet vast, niet letterlijk in ieder geval. Ze gaat onmiddellijk naar zijn leerlingen en verkondigt hun de goede boodschap van Pasen: "Ik heb de Heer gezien!" (Joh 20,18) Deze woorden van hoop en verwachting klinken in onze wereld. Al is het niet in een volle kerk, dan wel in onze huiskamer. Jezus Christus, de levende Heer, is ons nabij en roept ons op zijn liefdevolle nabijheid en trouw, vergeving en verzoening tastbaar te maken in ons leven, hier en nu.

ds. Wilbert van Iperen

Crisis als kans?

In de vorige nieuwsbrief heb ik al geschreven dat ik onder de indruk ben van de doortastendheid en creativiteit van predikanten, kerkenraadsleden en vrijwilligers in de gemeenten van onze classis. Goed om te zien dat de onderlinge ontmoeting en de voortgang van de eredienst ons ter harte gaan! Ik zie ook een andere kant van die inzet, ik merk het ook aan mezelf. Ik zie de valkuil van het allerlei nieuwe dingen moeten bedenken en van de ene naar de andere Skype meeting of online viering snellen. Crisis als kans, wordt wel eens gezegd. En dat is waar. Maar een crisis is ook een nare en moeilijke situatie, waar je niet zomaar een antwoord op hebt. Crisis betekent ook: erkennen dat sommige dingen even niet meer kunnen en de pijn daarvan voelen. Crisis betekent ook: zwijgen bij zoveel leed en het uithouden met je eigen situatie of de situatie van de ander die is stilgezet. Crisis betekent ook: geloven in de goede boodschap van Pasen, waarbij de stem van de Levende klinkt vanaf de *andere* kant. Niet van de kant van onze inzet en onze motivatie, maar van Godswege: "Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld." (Mat 28,20) Ik wens u en allen die u lief zijn gezegende Paasdagen!

Geestelijke verzorging in tijden van corona

In de vorige editie van Ontmoeten op de Veluwe heb ik wat ervaringen gedeeld uit verschillende gemeenten in Classis Veluwe. In deze editie geef ik graag het woord aan een drietal collega's die werkzaam zijn als geestelijk verzorger.

Roelie Reiling en Wynette Schouten - De Hartenberg



Ook op De Hartenberg hebben de coronamaatregelen een grote impact. Bewoners verblijven 7x24 uur op hun eigen woning. De dagbestedingslocaties zitten dicht, grote activiteiten liggen stil, gebouwen zijn gesloten of alleen toegankelijk voor degenen met een sleutel. Fysieke afspraken worden zoveel mogelijk gemeden, tenzij absoluut noodzakelijk. Dat geldt ook voor bezoek van familie en vrijwilligers. Het leven van alledag is dus echt stil komen te liggen.

En dat is aan veel van onze bewoners niet goed uit te leggen. Zoals de meesten zich ook niet bewust zullen zijn van (het belang van) de 1,5 meter afstand... De communicatie met veel van deze mensen komt juist door nabijheid en contact tot stand!

De activiteiten van de geestelijke verzorging zijn in eerste instantie stil komen te liggen: geen vieringen en kerkdiensten meer, geen pastorale ontmoetingen. Ondertussen zijn er mooie alternatieven ontstaan: we nemen diensten en vieringen op, om ze via YouTube aan de woningen beschikbaar te stellen. We versturen kaarten ter bemoediging, bieden contacten via (beeld)bellen en mailen aan en maken ook al plannen voor een mooie paasgroet. Daarnaast zijn we betrokken bij de gesprekken rond palliatieve zorg en alternatieve vormen van afscheid en uitvaart, mocht het zover komen. Ook proberen we aandacht te hebben en houden voor die 70 vrijwilligers die met ons verbonden zijn, ook hun eigen zorgen kennen, maar die we op dit moment niet kunnen ontmoeten. Het is heel bijzonder om te ervaren hoe we binnen de organisatie juist in deze tijd met elkaar verbonden zijn. Er ontstaan veel creatieve ideeën, ook om het voor bewoners zo vertrouwd mogelijk te houden. Want dat blijft natuurlijk wel de grootste zorg: hoe gaan we hen hier zo goed mogelijk doorheen helpen?

*Voor de mensen die hier wonen: dat zij hier gelukkig zijn,
dat zij vrijuit kunnen leven en in goede handen zijn.
Voor de mensen zonder woorden, ook al roepen zij U niet;
Gij kent iedereen bij name. Lieve Heer, vergeet hen niet.*

*Voor hun ouders en familie, iedereen die naast hen staat:
dat zij altijd mogen weten dat uw hand hen niet verlaat.
Dat zij leven in vertrouwen dat uw liefde wel voorziet –
Gij kent toch hun diepste vragen. Lieve Heer, vergeet hen niet.*

*Voor de mensen die hier werken: om geduld en zorgzaamheid
en om eerbied voor het leven in zijn kracht en kwetsbaarheid.
Mogen zij elkaar nabij zijn in geluk en in verdriet,
en de handen van uw trouw zijn. Lieve Heer, vergeet hen niet.*

Voorbedelied, Ben Sleumer

Martin ter Veen, geestelijk verzorger 's Heerenloo, Ermelo



's Heeren Loo

Er werd mij gevraagd om iets te schrijven over Geestelijke Verzorging in tijden van Corona en dan in het bijzonder over Geestelijke Verzorging voor mensen met een verstandelijke handicap.....

Omdat ik al veertig jaar werk in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap, zou het kunnen zijn dat mensen denken: is niet iedere dag hetzelfde? Nee, nooit en zeker niet als ons iets overkomt als wat er nu gaande is, een corona-crisis. Nee, geen dag is hetzelfde, maar de mensen waar ik nu al zo lang mee optrek zijn niet wezenlijk veranderd.

Maar er is in het contact wel iets wezenlijks veranderd, iets wat door iedereen herkend zal worden: het directe contact ontbreekt. En wat doe je als je niet bij iemand op bezoek kunt komen die het juist af en toe nodig heeft om even een knuffel te krijgen; ja, dat is normaal gesproken ook onderdeel van mijn werk. Wat doe je dan? Ja, bellen natuurlijk. Video-bellen als het mogelijk is. Zelfs filmpjes maken en versturen....hoe dan? Ja, we gaan met onze tijd mee, we gebruiken YouTube. We kunnen nog wel wat, maar ik mis vooral het directe contact.

Bij de uitvaarten waar ik in de afgelopen weken bij betrokken was, moest ik afstand bewaren. Afstand, de inmiddels bekende 1.50 meter. En in tijden van rouw is 1.50 meter veel te ver weg. Geen hand op een schouder, geen stevige handdruk om betrokkenheid te tonen, te benadrukken. Het blijft vooral bij woorden. Maar gelukkig, er resten niet alleen woorden er is ook muziek: Godzijdank! En in de situatie van 's Heeren Loo in Ermelo betekent dat, dat we kunnen blijven zingen:

*Wij zijn niet alleen, God is bij ons.
Wij zijn niet alleen, God is bij ons.
Wij zijn niet alleen, God is bij ons.
Halleluja, halleluja, amen, amen.*

Wim van Domselaar, predikant, geestelijk verzorger bij de landmacht

Present op gepaste afstand - Op een normale werkdag op de kazerne zou ik vandaag waarschijnlijk met militairen gesproken hebben, op hun werkplek. Zo nu en dan komt er iemand naar mij toe, maar meestal is het andersom, zoek ik hen op. Op een normale werkdag loop ik hier en daar kantoren binnen, waar militairen achter hun computer druk bezig zijn met allerlei zaken. Of ik loop binnen als er ergens een koffiemomentje is. Ik kom mensen buiten op het kazerneterrein tegen. Ik ga kijken bij lessen die leerlingen (militairen in opleiding) krijgen, en ik geef die leerlingen bij tijd en wijle ook zelf 'les'. Op de kazerne waar ik werk, zijn veel mensen aan het werk, militairen en burgers. Het is normaal gesproken een druk komen en gaan van mensen, er wordt hard gewerkt. En ik probeer te zijn waar zij zijn, op de kazerne, maar ook op de schietbaan en in het bos, want er moet natuurlijk ook geoefend worden.

"Wat doe jij eigenlijk op je werk?", wordt mij wel eens gevraagd. "Met mensen praten, aanwezig zijn waar zij werken, en veel koffie drinken." Present zijn dus. Ik doe dat niet met een boodschap op zak, of een verborgen agenda. De agenda wordt door de ander bepaald. Het gesprek kan dan gewoon gezellig zijn, maar net zo goed over heel wezenlijke dingen gaan. Half maart werd ook mijn werk even stilgezet en kwam er een einde aan normale werkdagen. Net als veel Nederlanders word ik nu geacht thuis te werken en voldoende afstand te houden tot anderen. Bijna alle militairen van de eenheid waarvoor ik werk, zijn ook thuis. De kazerne is grotendeels verlaten, opleidingen en oefeningen zijn gestopt. De doelgroep waar ik voor werk, is niet aanwezig. Ik vond dat aanvankelijk best ingewikkeld. Ik weet van enkele mensen dat het niet goed is dat ze thuis moeten zitten. Het is voor leerlingen in opleiding vervelend dat ze hun opleiding niet kunnen vervolgen, althans voorlopig. Er zijn ook militairen die nu juist volop worden ingezet in de zorg. En thuis is het ook niet lang bij iedereen zo gezellig. In theorie heb ik dus werk genoeg als Geestelijk Verzorger.

Ik begin de dag nu nog net zo als toen er nog geen crisis was, namelijk met een korte meditatie. (Een van de voordelen van dit gedwongen thuiszitten is dat niet iedereen in-en- uit bij je loopt, zodat je echt de tijd kunt nemen om even stil te worden). Maar daarna ga ik niet op pad, ik zit thuis achter mijn bureau. Ik bel de mensen op, vraag naar hoe het gaat. Terwijl anders er nog wel eens drukte was waardoor een gesprek even niet uitkwam, nemen mensen nu eigenlijk steeds wel de tijd om met me te spreken, via de telefoon, via WhatsApp. Het is anders, onmiskenbaar, maar niet per se minder. Het doet me denken aan gesprekken die ik gevoerd heb al wandelende, naast mensen. Om het een beetje cryptisch te zeggen: door de afstand komt er juist ook weer nabijheid.

Ik las een dezer dagen ergens in een artikel over hoe je mentaal deze crisis doorkomt dat je je altijd moet bedenken dat er licht aan het eind van de tunnel is; ook deze crisis gaat eens voorbij, het is niet eindeloos. Het is blijkbaar belangrijk dat mensen dit vast blijven houden. Ik wens dat ik als Geestelijk Verzorger hier een bescheiden rol in mag spelen, door present te zijn op afstand toch een beetje dichtbij te blijven en te helpen dat mensen hun hoop niet verliezen.

Maar de Geestelijk Verzorger moet zelf ook zijn / haar hoop niet verliezen. Ook ik heb te maken met angsten en zorgen om wat er allemaal gebeurt. Daarom ben ik weer heel basaal begonnen met stil worden, elke dag, lezen uit de Bijbel, lezen van inspirerende verhalen en boeken. Vanmorgen las ik over hoe de Eeuwige na precies vierhonderddertig jaar - op de kop af - zijn volk uit Egypte heeft geleid. Ik kan me zo voorstellen dat die kinderen van Israël onderhand wel waren vergeten waar ze eigenlijk thuishoorden en zeker geen hoop meer hadden op verandering. Maar blijkbaar was de Eeuwige hen niet vergeten. Daarin ligt dus mijn hoop, denk ik nu, de Eeuwige is ook de mensen niet vergeten. En ik ga verder voorlopig, met present zijn op afstand.

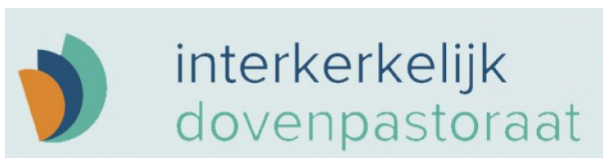
Website Pastoraat & Corona



Signalen uit dit veld van pastorale zorg hebben een drietal theologische opleidingen doen besluiten een [digitale handreiking op laten te stellen voor het pastoraat aan zieken en stervenden](#). Het zijn praktische richtlijnen die houvast geeft voor geestelijken in de frontlinie. Uiteraard blijft het zo dat iedereen zijn eigen verantwoordelijk in de situatie heeft te verstaan.

De handreiking is opgesteld door ethici en praktisch theologen van de Theologische Universiteit Kampen, de Protestantse Theologische Universiteit en de Tilburg School of Catholic Theology, op verzoek van de rectores en decaan van deze instellingen. Zij hebben deskundigen van andere ambtsopleidingen en professionals uit de zorg, het pastoraat en de uitvaartbranche geraadpleegd. Wij hopen dat deze handreiking van betekenis kan zijn voor het christelijk pastoraat in de volle breedte van het kerkelijk landschap.

Dovenpastoraat in tijden van corona



Het coronavirus gaat rond. Er zijn strenge maatregelen genomen. Iedereen ervaart de gevolgen van die maatregelen. Er worden ook mensen ziek. Op hen heeft het virus een directe impact. Ook in het samen kerk zijn gaan veel

dingen anders dan we gewend zijn. Bijvoorbeeld: kerkdiensten worden via het internet uitgezonden. Bezoek aan huis kan of mag nu even niet. Predikanten, kerkelijk werkers en andere mensen pakken de telefoon en bellen mensen op.

Hoe zit het met onze dove broeders en zusters? Stel dat een kerkdienst met livestream uitgezonden wordt, wat volgen zij daarvan? En: dove mensen bellen om een praatje te maken, dat kan alleen als je gebarentaal kent. Gelukkig nemen onze dove broeders en zusters veel initiatieven. Ze willen graag op elkaar en op de plaatselijke kerken betrokken blijven. Ook het IDP neemt initiatieven. En veel kerken werken van harte mee.

Het Interkerkelijk Dovenpastoraat heeft een eigen [website van het Interkerkelijk Dovenpastoraat](#). Daar staan nu voor elke komende zondag kerkdiensten vermeld waar een uitzending met een tolk is. Er staan al veel kerken op de lijst! Sommige diensten kunnen alleen live gevolgd worden. Andere diensten kunnen ook achteraf nog bekeken worden. We doen ons best ook bij landelijk uitgezonden diensten een tolk te krijgen. De website van het IDP heeft een aparte corona-pagina opgenomen. Via de menubalk bovenin komt u op die pagina. U vindt daar actuele informatie, informatie over hoe je met elkaar verbonden kunt blijven, informatie over de kerkdiensten. De corona-pagina vertelt ook wat het IDP en de Dovenpastores doen, en niet te vergeten wat je zelf kunt doen. Dat laatste, wat u zelf kunt doen, is niet alleen bestemd voor onze dove broeders en zusters onderling. Laten we als horende en dove broeders en zusters samen bidden en elkaar bemoedigen.

*Jezus leeft, heeft alle macht, niets kan mij van Jezus scheiden.
Al maakt Satan alles nacht, Jezus leeft, zal voor mij strijden.
In proefing en in strijd blijf ik aan Hem toegewijd!*

Kees Smit, IDP dovenpastor, voor de regio Gelderland en de Flevopolders

Help migrantenkerken de coronacrisis door



Een gelegenheidscoalitie voor en door migrantenkerken in Nederland lanceert het [Noodfonds Samen Kerk = Samen Sterk](#). Zij luiden hiermee de noodklok: er zijn momenteel naar schatting tientallen migrantenkerken die door het coronavirus in de problemen komen. Zij dreigen door de coronacrisis hun gebouw kwijt te raken of zelfs failliet te gaan. Op drie manieren zou u kunnen helpen:

1. Verhuurt uw kerk een gebouw aan een migrantenkerk? Toon de komende maanden alstublieft coulance met de gemaakte financiële afspraken en schort betalingen tot nader orde op. Biedt de faciliteiten aan om (ook) online te vieren.
2. Biedt u als Protestantse Gemeente aan op de website: "Als kerk kunt u zich aanmelden om gekoppeld te worden aan een migrantenkerk in nood. In wederzijds overleg kijken we dan wat jullie voor elkaar kunnen betekenen. Aanmelden kan via info@sofak.nl."
3. Er zijn migrantenchristenen ook in uw omgeving. Zij kunnen nu veel minder terugvallen op hun geloofsgenoten. Zoek contact en vraag of iets voor elkaar kunt betekenen. Kijk op www.migrantenkerken.nl voor een migrantenkerken bij u in de buurt.

ds. Simon de Kam, verbindend specialist internationale kerken (migrantenkerken)

EO stelt opnames van liederen beschikbaar voor online kerkdiensten



De Evangelische Omroep stelt tientallen opnames van Nederland Zingt-liederen beschikbaar voor gebruik in een digitale kerkdienst. Op deze manier wil de omroep kerken door heel het land helpen bij het samenstellen van hun livestream nu door de coronamaatregelen veel kerkdeuren gesloten zijn. De lijst bestaat uit een brede selectie van liederen; van 'Abba Vader' tot diverse psalmen en 'Zegekroon'. De liederen zijn gratis te downloaden via de [website \[eo.nl/samengeloven\]\(http://website.eo.nl/samengeloven\)](http://website.eo.nl/samengeloven).

Uitgezonden medewerkers zoeken gemeente



Wilt u als gemeente betrokken zijn bij Bijbelvertaalwerk wereldwijd? Zijn er in uw gemeente geen mogelijkheden om zelf iemand uit te zenden? Dan kunt u toch partner worden in de zending. Familie Boone zoekt namelijk een gemeente die betrokken wil zijn bij het Bijbelvertaalwerk in Papoea Nieuw Guinea. Een gemeente die samen wil bouwen aan Gods Koninkrijk en er mede voor zorgen wil dat de Bijbel vertaald wordt voor de mensen die daar wonen.

Familie Boone bestaat uit Job en Margret en hun vier kinderen David, Talitha, Rania en Ilja. Ze wonen al een aantal jaar in het dorp Ukarumpa in Papoea Nieuw Guinea. Job is projectleider en leidt 5 Bijbel vertaalteams. Margret is Membercarewerker en ze begeleidt zendingswerkers met

psychische problemen. Ze zijn beiden werkzaam voor Wycliffe Bijbelvertalers en op dit moment uitgezonden vanuit de Hervormde Gemeente van Barneveld.

Papoea Nieuw Guinea is een onafhankelijk land ten noorden van Australië. Dit land telt 6,4 miljoen inwoners met circa 850 talen en veel stammen. Deze stammen hebben lang niet allemaal een Bijbel in hun eigen taal. Door het werk van Wycliffe worden lokale talen op schrift gesteld, leren mensen lezen en schrijven en kunnen ze het Evangelie in de taal van hun hart lezen.

Familie Boone zoekt een gemeente die, samen met de Hervormde Gemeente in Barneveld, betrokken wil zijn op het gebied van gebed, meeleven en financiën. Concreet zoeken we een gemeente die mee wil bidden, meeleven wil tonen door o.a. het sturen van kaartjes / e-mails en die financieel bij wil dragen aan de uitzending. Door betrokken te zijn bij deze familie krijgt u als gemeente de mogelijkheid om zending heel dichtbij te brengen. Familie Boone komt in het najaar van 2020 met verlof en kan zich voorstellen in de gemeente en presentaties geven. Ook wordt er een maandelijkse gebedsbrief en een nieuwsbrief uitgegeven waar geïnteresseerden zich op kunnen abonneren. Er zijn ook nieuwsberichten beschikbaar voor in het kerkblad of voor op de website of evt. sociale media van uw gemeente.

Is dit wat voor uw gemeente? Neemt u dan contact met het Thuisfrontteam van de familie Boone. We vertellen u graag vrijblijvend meer over de familie Boone, hun werk en bespreken graag de eventuele mogelijkheden. Voorzitter van het Thuisfrontteam van de familie Boone is Wouter Mudde. U kunt hem bereiken via info@wydaar.nl. Meer informatie is te vinden op de website van de familie Boone: www.wydaar.nl.

Informatie over de classis

Website Classis Veluwe: www.pknclassisveluwe.nl. We wijzen u ook op de Facebookpagina **Classis Veluwe - Protestantse Kerk**.

U ontvangt deze 'Ontmoeten op de Veluwe' omdat u betrokken bent bij de Classicale Vergadering Veluwe. Het is geen nieuwsbrief die volledigheid nastreeft, voor actuele informatie verwijs ik u naar de website van de classis. U bent vrij deze nieuwsbrief verder te sturen en informatie hieruit te gebruiken in uw kerkblad of op uw website.

Als u aandacht wil voor een activiteit of een impressie wil delen (van bv. een ringactiviteit, een activiteit als kerk in het dorp, een gemeenteactiviteit voor jongeren etc.) die ook van waarde kan zijn voor andere gemeenten, zie ik dat graag tegemoet.

ds. Wilbert van Iperen - w.vaniperen@protestantsekerk.nl - 06 - 31 99 14 77

